

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระแสความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและวิกฤติทางเศรษฐกิจเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้ห้องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนต่างพัฒนาตัวเองให้ก้าวออกไปสู่สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ โดยดำรงอยู่ท่ามกลางการแข่งขันได้อย่างสมศักดิ์ศรี นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงภายในอันเป็นปัจจัยสำคัญที่เกิดจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การตื่นตัวของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการบริหารประเทศ ต่างส่งผลกระทบต่อการทำงาน โดยเฉพาะภาครัฐอย่างรุนแรง ทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในดังกล่าว นับว่าเป็นปัญหาที่นำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อแก้ไขโครงสร้างและระบบการทำงานของราชการที่มีมาแต่ดั้งเดิม ให้สามารถปรับตัวทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงได้ โดยเฉพาะการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล (ลัดดา แก้วกล้า. 2544 : 33) และความพยายามในการพัฒนาระบบราชการไทยได้รับการหยิบยกมาพิจารณาหาทางแก้ไขทุกรัฐบาล ซึ่งสาระสำคัญส่วนใหญ่มักจะอยู่ที่การปรับปรุงโครงสร้างและอัตรากำลัง ระบบการประสานงาน การแก้ไขกฎระเบียบและอำนาจหน้าที่ การป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน จริยธรรม ทักษะคติและพฤติกรรมของตัวข้าราชการมากกว่าการปรับเปลี่ยนที่วิธีการบริหารและการจัดการ อันเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จในการยกเครื่ององค์กรของโลกธุรกิจร่วมสมัย ดังนั้นการบริหารราชการแผ่นดินในอนาคตจะต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวทางและวิธีการบริหารไปจากเดิมที่อาศัยกฎระเบียบ เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานและมุ่งแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าสู่การจัดการภาครัฐ (Public management) ที่มีประสิทธิผล ยึดผลสำเร็จเป็นหลักในการดำเนินงาน พยายามตอบสนองและสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าผู้รับบริการ เพิ่มผลผลิตและคุณภาพของผลงานอย่างต่อเนื่อง (ทศพร ศิริสัมพันธ์. 2543 : 4)

การปฏิรูประบบราชการจึงเป็นเรื่องที่จำเป็น เพื่อให้ประเทศไทยสามารถแข่งขันในเวทีโลกได้ โดยเฉพาะในห้วงเวลาที่สภาพเศรษฐกิจไม่เอื้อต่อการใช้ทรัพยากรของชาติอย่างไม่ยั้งคิดหรือไร้ทิศทาง การปฏิรูประบบราชการจึงเป็นฐานในการยกอันดับของประเทศไทยในเรื่องต่าง ๆ ได้ทั้งสิ้น การปฏิรูประบบราชการเป็นหัวใจสำคัญของการจัดระบบการปกครอง

เพราะระบบราชการเป็นระบบใหญ่ที่สุดของประเทศ มีบุคลากรอยู่ในระบบเป็นจำนวนมาก และมีงบประมาณมหาศาล มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายหลายฉบับที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน (“การปฏิรูประบบราชการ”, 2545 : 75) ดังนั้นจึงต้องมีการปฏิรูประบบราชการ เพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบราชการอย่างขนาดใหญ่ ตั้งแต่โครงสร้างของระบบ อำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ วิธีบริหารงาน ระบบงานบุคคล วัฒนธรรมขององค์กรและทัศนคติค่านิยม ตลอดจนพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยมีจุดมุ่งหมายให้ระบบราชการมีขนาดเหมาะสม ลดความซ้ำซ้อน เน้นความชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบได้ ประหยัดและรวดเร็วในการตัดสินใจ เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความสามารถ ซื่อสัตย์ สุจริตและขยันขันแข็ง งานทุกอย่างมีเจ้าภาพรับผิดชอบ สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและต่อเนื่อง

คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2542 เห็นชอบแผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ ที่มุ่งปรับเปลี่ยนการบริหารการจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่เน้นผลผลิต (Outputs) และผลลัพธ์ (Outcomes) ของงานเป็นหลัก ซึ่งการปฏิรูประบบบริหารภาครัฐแนวใหม่จะต้องมีแผนการปรับเปลี่ยนครอบคลุม 5 ด้าน ได้แก่ (สุทธิรัตน์ รัตนโชติ. 2543 : 51-52)

1. แผนการปรับเปลี่ยนบทบาท ภารกิจ และวิธีการบริหารของรัฐ
2. แผนการปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณ การเงินและพัสดุ
3. แผนการปรับเปลี่ยนระบบบริหารบุคคล
4. แผนการปรับเปลี่ยนกฎหมาย
5. แผนการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมและค่านิยม

ตามแผนการปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณ การเงินและพัสดุ รัฐบาลมีนโยบายให้เร่งรัดการปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดทำและจัดสรรงบประมาณ ให้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ และส่งเสริมให้กระทรวง ทบวง กรม มีบทบาทในการตัดสินใจมากขึ้น พร้อมทั้งจัดให้มีระบบควบคุมตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส (พรชัย นุชสุวรรณ. 2548 : 12-15) โดยให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดทำระบบงบประมาณแบบแผนงาน (Planning Programming Budgeting System : PPBS) ซึ่งใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 เป็นระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance-Based Budgeting : PBB) ทั้งนี้เพื่อเพิ่มบทบาทในการตัดสินใจของหน่วยงานและให้มีการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส มีความเป็นธรรม และสอดคล้องกับแผนอื่นๆ ของการปฏิรูประบบราชการ

ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance-Based Budgeting : PBB) เป็นระบบที่ให้ความสำคัญกับภารกิจ (Mission) ขององค์กร โดยมีแนวปฏิบัติตั้งแต่ การวางแผน การจัดสรรงบประมาณ การจัดการที่มุ่งเน้นผลงาน (Outputs) และผลลัพธ์ (Outcomes) ที่เกิดขึ้น (พิมพา พึ่งบุญพานิชย์. 2544 : 19) สอดคล้องกับชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ (2544 : 6) กล่าวว่า เป็นระบบงบประมาณที่ให้ความสำคัญกับการกำหนด พันธกิจ (Mission) ขององค์กร เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ แผนงาน งาน/โครงการ อย่างเป็นระบบ มีการติดตามและประเมินผลสม่ำเสมอ เพื่อวัดผลสำเร็จของงาน เป็นระบบที่ เชื่อมโยงการบริหารจัดการ ทรัพยากร การเงินและพัสดุ ที่สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของ งานหรือพันธกิจต่างๆขององค์กร หรือของรัฐภายใต้ระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและ สังคมที่ดี (Good Governance) เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและทำให้ ประเทศชาติมั่นคง มั่นคงและพึ่งตนเองได้ และรัฐบาลตัดสินใจเลือกใช้ระบบงบประมาณแบบ มุ่งเน้นผลงาน เป็นแกนหลักในการขับเคลื่อน เพื่อปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณของประเทศ โดยกระจายอำนาจบริหารงบประมาณให้หน่วยงานมีอิสระ คล่องตัวในการใช้งบประมาณให้ คุ่มค่า ตลอดจนรับผิดชอบและนำส่งผลงานให้แก่สาธารณชนได้อย่างมีคุณภาพ โดยมีสำนัก งบประมาณเป็นหน่วยงานหลักในการปฏิรูประบบงบประมาณในครั้งนี้ (สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ. 2545 ก : 6)

สำนักงานงบประมาณใช้โครงการนำร่องเป็นยุทธศาสตร์ในการเปลี่ยนแปลง โดยเลือก หน่วยงานระดับกรมจากกระทรวงต่างๆ เป็นตัวแทน ในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ ได้เลือกสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและกรมสามัญศึกษาเป็นหน่วยงาน นำร่อง โดยเริ่มใช้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2545 ภายใต้ กรอบงานมาตรฐานการจัดการทางการเงิน ทั้ง 7 ประการ (วาทีณี ดันดีวีระวงศ์. 2546 : 1)

เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2546 หลังกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ได้เปลี่ยนโครงสร้างกระทรวง ใหม่โดยยุบรวมกรมวิชาการ กรมสามัญศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ มาอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และในปีงบประมาณ 2545 กรมสามัญศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานนำร่อง ในการปรับปรุงระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด กาฬสินธุ์ ได้จัดอบรมหลักสูตรวิทยากรแกนนำระดับอำเภอ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ โครงการวางแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ระหว่างวันที่ 27-29 มีนาคม 2545 ในส่วน

ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โรงเรียนในสังกัดเริ่มพัฒนาการใช้งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ตั้งแต่ปี 2546 โดยได้อบรมให้ความรู้แก่โรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียน ระหว่างวันที่ 15-17 กันยายน 2546 เรื่อง การอบรมเชิงปฏิบัติการ โครงการการปรับปรุงระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1. 2546 : 8-10) และให้โรงเรียนได้ดำเนินการบริหารงบประมาณเองแบบเต็มรูปแบบในปีงบประมาณ 2547 เพราะในแต่ละปีงบประมาณโรงเรียนส่วนใหญ่ได้รับจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดิน โดยแต่ละโรงเรียนจะต้องดำเนินการบริหารงบประมาณตามขั้นตอน คือ ขั้นตอนการใช้งบประมาณ มี 2 มาตรฐาน ประกอบด้วย การวางแผนงบประมาณ การคำนวณต้นทุนผลผลิต ขั้นตอนการบริหารงบประมาณ มี 3 มาตรฐาน ประกอบด้วย การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ และการบริหารสินทรัพย์ ขั้นตอนการติดตามประเมินผลมี 2 มาตรฐาน ประกอบด้วย การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน และการตรวจสอบภายใน โดยโรงเรียนในสังกัดได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ครบทุกอย่างแล้ว และแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลที่ได้แถลงไว้เมื่อวันจันทร์ที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 ที่จะเร่งการปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดทำและจัดสรรงบประมาณให้เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพตามนโยบายของรัฐบาลและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศ และส่งเสริมให้กระทรวง ทบวง กรม มีบทบาทในการตัดสินใจมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งจัดให้มีระบบควบคุมตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส (ชัยสิทธิ์ เกลิมมีประเสริฐ. 2544 : 4)

เนื่องจากการปรับปรุงระบบงบประมาณให้มีความเข้มแข็งและมีมาตรฐานขึ้น กล่าวคือ สามารถจัดสรรงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล มีคล่องตัว โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดสรรทรัพยากรของประเทศได้เป็นอย่างดี ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการระบบงบประมาณให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพการดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 1 เพื่อเป็นข้อมูลนำไปพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดให้มีประสิทธิภาพ (Efficiency) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) และเกิดความคล่องตัว อันจะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

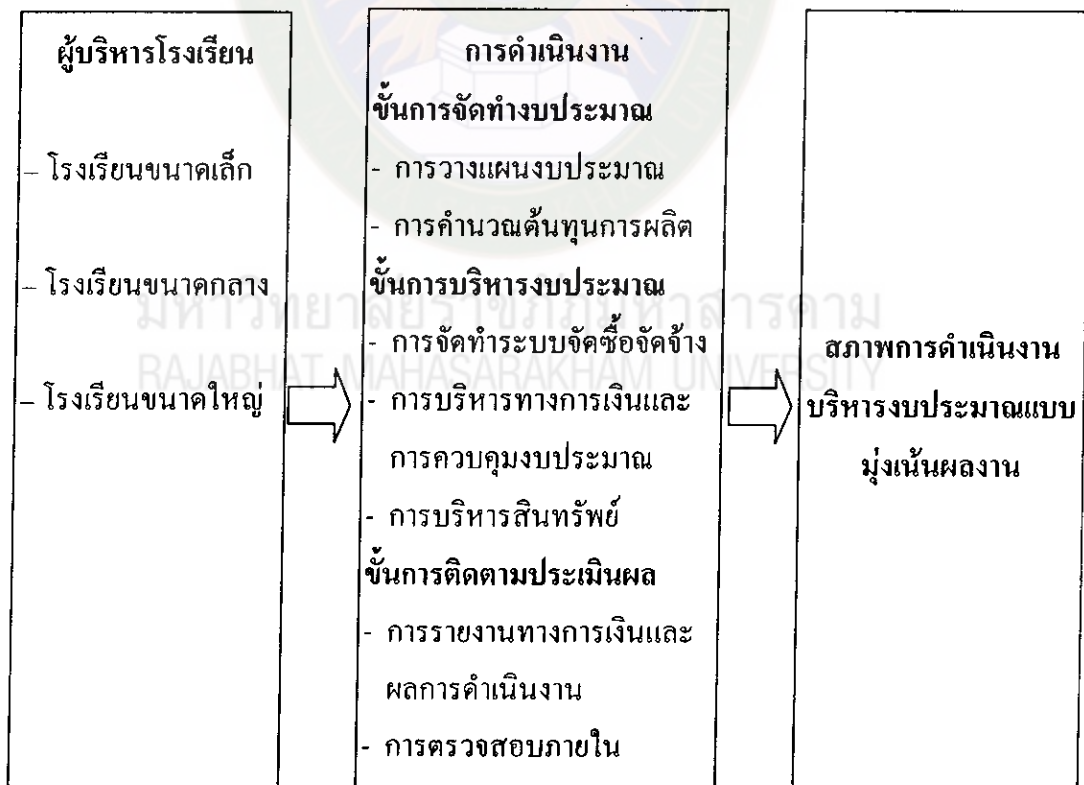
1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันจะมีสภาพการดำเนินการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

กรอบแนวคิด ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ตามกระบวนการงบประมาณกับมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ประการ ดังนี้ (ชัยสิทธิ์ เฉลิมประเสริฐ, 2544 : 16)



ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงสภาพการดำเนินงานการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
2. เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่การเงิน การบัญชี และการพัสดุ และผู้เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรการการจัดการทางการเงินของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. นำไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบข่ายของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 203 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 83 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 107 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 13 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 42-43) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 133 โรงเรียนแล้วใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 54 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 70 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 9 โรงเรียน รวมทั้งหมดได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 133 โรงเรียน
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ คือ ขนาดของโรงเรียนมี 3 ขนาด คือ
 1. โรงเรียนขนาดเล็ก (มีนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา)
 2. โรงเรียนขนาดกลาง (มีนักเรียนตั้งแต่ 121-600 คน)
 3. โรงเรียนขนาดใหญ่ (มีนักเรียนตั้งแต่ 601 คนขึ้นไป)
 - 3.2 ตัวแปรตาม คือ สภาพการดำเนินงานการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน มี 3 ขั้นตอนและ 7 ด้านตามมาตรฐานทางการเงิน คือ
 - ขั้นที่ 1 การจัดทำงบประมาณ มี 2 กิจกรรม คือ
 - 1.1 การวางแผนงบประมาณ
 - 1.2 การคำนวณต้นทุนผลผลิต

ขั้นที่ 2 การบริหารงบประมาณ มี 3 กิจกรรม คือ

- 2.1 การจัดทำระบบจัดซื้อจัดจ้าง
- 2.2 การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ
- 2.3 การบริหารสินทรัพย์

ขั้นที่ 3 การติดตามประเมินผล

- 3.1 การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน
- 3.2 การตรวจสอบภายใน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพการดำเนินงาน หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานตามวิธีการ ขั้นตอนกิจกรรมการดำเนินงานตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ประการ
2. การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance Based Budgeting) หมายถึง การดำเนินการจัดการระบบงบประมาณที่ให้ความสำคัญกับพันธกิจ (Mission) เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ขององค์กรมีการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ มีความเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรที่ใช้เพื่อให้ได้ผลผลิตและผลลัพธ์ตามที่กำหนดไว้ โดยใช้การจัดการทางการเงิน 7 มาตรฐานเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน
3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้ได้รับแต่งตั้งให้รักษาราชการแทนในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา
4. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาศลสินธุ์ เขต 1 จำแนกขนาดได้ 3 ขนาด คือ
 - 4.1 โรงเรียนขนาดเล็ก (มีนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา)
 - 4.2 โรงเรียนขนาดกลาง (มีนักเรียนตั้งแต่ 121-600 คน)
 - 4.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ (มีนักเรียนตั้งแต่ 601 คนขึ้นไป)
5. มาตรฐานการจัดการทางการเงิน หมายถึง มาตรฐาน 7 ประการ คือ
 - 5.1 การวางแผนงบประมาณ
 - 5.2 การคำนวณต้นทุนผลผลิต
 - 5.3 การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง
 - 5.4 การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ

5.5 การบริหารสินทรัพย์

5.6 การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน

5.7 การตรวจสอบภายใน

6. การวางแผนงบประมาณ หมายถึง การปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐตามแผนกลยุทธ์ของหน่วยงานเริ่มตั้งแต่การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ แผนงานและตัวชี้วัดความสำเร็จของผลงาน ข้อมูลเหล่านี้จะนำมาทำการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง ซึ่งจะเชื่อมโยงกับงบประมาณที่จะใช้และผลงานที่จะได้รับ

7. การคำนวณต้นทุนผลผลิต หมายถึง รายจ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการต้นทุนที่คาดหวังและต้นทุนผลผลิตเป็นตัวที่แสดงค่าใช้จ่ายของผลผลิตและเป็นตัวชี้วัดอย่างหนึ่งในการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ต้นทุนผลผลิตแบบมุ่งเน้นผลงานจะคำนวณค่าใช้จ่ายจากกิจกรรมที่ก่อให้เกิดผลผลิตนั้นๆ

8. การจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง หมายถึง กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่ดี โปร่งใส ยุติธรรมและตรวจสอบได้ จะช่วยลดการสูญเสียบงบประมาณ ส่วนราชการจะต้องจัดระบบจัดซื้อจัดจ้างที่ดี มีแผนในการจัดซื้อจัดจ้างที่จะบ่งบอกว่าการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุชนิดไหน จำนวนเท่าไร ในเวลาใด และจะจัดซื้อจัดจ้างอย่างไร เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานได้ทันเวลา มีปริมาณ คุณภาพ มีราคาที่เหมาะสมและสมประโยชน์ในการใช้

9. การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ หมายถึง การควบคุมงบประมาณเป็นกลไกที่จำเป็นสำหรับการประกันว่าความคล่องตัวทางการเงินของหน่วยงานที่ส่วนราชการได้รับจากหน่วยงานกลางจะไม่นำไปสู่การกระจายงบประมาณที่ไม่เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่วนราชการจะต้องมีมาตรฐานการควบคุมงบประมาณและการกำหนดความรับผิดชอบเรื่องการบริหารบัญชีและการเงิน จะต้องแสดงถึงรายการที่จำเป็นเหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการควบคุมงบประมาณและคำนวณต้นทุนต่อหน่วยสำหรับการรายงานผลการดำเนินงาน รวมถึงระบบการอนุมัติ ตรวจสอบ เช็กระบบยอด และการบันทึกเพื่อควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณ

10. การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินการ หมายถึง กระบวนการติดตามและประเมินผล ซึ่งเป็นการแสดงความโปร่งใสของการใช้จ่ายเงิน ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติ เป็นเครื่องมือที่ใช้กำกับการดำเนินงานขององค์กรต่างๆ เพื่อจะบ่งชี้ถึงผลการ

ดำเนินงานและการใช้จ่ายในแต่ละช่วงเวลา รวมถึงเป็นข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ในการตัดสินใจของรัฐบาลว่าควรจะดำเนินกิจกรรมหรือมีหน่วยงานนั้นต่อไปหรือไม่อย่างไร

11. การบริหารสินทรัพย์ หมายถึง การจัดหาสินทรัพย์และใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์อย่างคุ้มค่า เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมทั้งการป้องกันมิให้สูญเสียล้ำสมัย หดเปลืองไปโดยไร้ประโยชน์ ใช้ผิดวิธี หรือการบำรุงรักษาสินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

12. การตรวจสอบภายใน หมายถึง กระบวนการในการตรวจสอบและประเมินการดำเนินงาน ความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามกิจกรรม ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและต้นทุนของการดำเนินงานตามกิจกรรม เพื่อการวิเคราะห์ ประเมินผล ข้อเสนอแนะสาเหตุและแนวทางปรับปรุง แก้ไข เพื่อเสนอความเห็น ข้อเสนอแนะ ต่อฝ่ายบริหารขององค์กร ตอบคำถามที่ว่าจะได้รับอะไรจากการดำเนินกิจกรรมของรัฐ